

Financuar nga
Bashkimi Europian

Bashkëfinancuar nga
Bashkëpunimi Suedez për Zhvillim

Sweden
Sverige

RAPORT MBI PRAKTIKËN E KOMITETIT AD-HOC LEZHË PËR PËRMIRËSIMIN E KOORDINIMIT INSTITUCIONAL PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI GJINOR NË PUNË

Zbatuar nga:

Gender Alliance for Development Center
Qendra Aleanca Gjinore për Zhvillim

© Qendra për Zhvillim Komunitar “Sot për të Ardhmen”, 2021

Drejtuese raporti: Prof. As. Dr. Rudina Rama

Shtypur nga “Lilo Shpk” Tiranë, Shqipëri

www.cdc-tff.org

Ky publikim është pjesë e iniciativës së Qendrës për Zhvillim Komunitar “Sot për të Ardhmen” mbështetur nga Qendra Aleanca Gjinore për Zhvillim, Rrjeti i Grave të Kosovës dhe partnerëve të tyre, përmes iniciativës “Promovimi i të Drejtave të Punës për Gratë”. Ky publikim është krijuar me mbështetje Financiare nga Komisioni Evropian dhe bashkëfinancuar nga Agjencia Suedeze për Zhvillim Ndërkombëtar (Sida). Përmbajtja e këtij publikimi është vetëm përgjegjësi e Qendrës për Zhvillim Komunitar “Sot për të Ardhmen” në Shqipëri dhe në asnjë mënyrë nuk pasqyron qëndrimin zyrtar të Bashkimit Evropian apo Sida.

RAPORT

**MBI PRAKTIKËN E KOMITETIT AD-HOC
LEZHË PËR PËRMIRËSIMIN E
KOORDINIMIT INSTITUCIONAL PËR
MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI
GJINOR NË PUNË**

MIRËNJOHJE

Qendra për Zhvillim Komunitar “Sot për të Ardhmen” shpreh mirënjohjen Rrjetit të Grave të Kosovës, Qendrës Aleanca Gjinore për Zhvillim për përfshirjen në inisiativën “Promovimi i të Drejtave të Punës për Gratë” me mbështetjen financiare të Komisionit Evropian dhe Agjencisë Suedeze për Zhvillim Ndërkombëtar (Sida), si dhe për mbështetjen në inisiativën për përmirësimin e koordinimit institucional për mbrojtjen nga diskriminimi gjinor në punë, nëpërmjet praktikës së pilotuar në Lezhë.

Shprehim falenderimet dhe mbështetjen ndaj përfaqësuesve të qeverisjes vendore, institucioneve publike dhe shtetërore, sipërmarrjeve vizionare dhe shoqërisë aktive në Lezhë për angazhimin dhe kontributin e tyre të çmuar për të krijuar mekanizma efektivë koordinimi (Komiteti Ad-hoc Lezhë), për mbrojtjen nga diskriminimi gjinor në punë dhe për të ndarë praktikën e tyre me gjerë, specifikisht Drejtoria e Shërbimeve Sociale në Bashkinë Lezhë, Drejtoria Rajonale Lezhë e Inspektoriatit Shtetëror i Punës dhe Shërbimeve Sociale, Drejtoria Rajonale Lezhë e Agjencisë Kombëtare të Punësimit dhe Aftësive, Drejtoria Vendore e Policisë Lezhë, Drejtoria Rajonale Lezhë e Shërbimit Social Shtetëror, Shkolla Profesionale “Kolin Gjoka”, sipërmarrja femërore “Big Premium”, sipërmarrja vizionare e agroturizmit “Mrizi i Zanave”, organizata rinore H.A.N.A. Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi si bashkëpunëtor në këtë inisiativë, ofroi mbështetje në rritjen e kapaciteteve të anëtarëve të Komitetit Ad-Hoc drejt një koordinimi më të efekshëm për zbatimin e kuadrit ligjor për mbrojtjen nga diskriminimi. Avokati i Popullit dhe Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale ofruan mbështetjen e tyre për reagimin institucional në mbrojtjen nga diskriminimi gjinor në punë.

Qendra për Zhvillim “Sot për të Ardhmen” falenderon bashkëpunëtorët dhe komunitetin e grave dhe vajzave në Lezhë për kontributin e tyre në realizimin e metodologjisë, ekipin për profesionalizimin dhe devotshmërinë në realizimin e inisiativës dhe hartimin e këtij raporti: Prof.As.Dr. Rudina Rama dhe Viola Cikalleshi për ekspertizën dhe hartimin e raportit, Manjola Doko për mbështetjen gjatë realizimit të inisiativës, si dhe Fabiola Laço Egro, Drejtore Ekzekutive e Rrjetit “Sot për të Ardhmen” për udhëheqjen në advokim, moderimin e Komitetit Ad-hoc dhe angazhimin e institucioneve qendrore e grupeve të interesit.

QENDRA PËR ZHVILLIM KOMUNITAR “SOT PËR TË ARDHMEN”

PËRMBAJTJA

MIRËNJOHJE.....2

PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE.....4

HYRJE.....6

METODOLOGJIA.....10

KOMITETI AD-HOC LEZHË.....12

KONKLUZIONE DHE REKOMANDIME.....16

ANEKSE.....20

SHKURTESA.....24

PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE

Diskriminimi me bazë gjinore në punë mbetet ende një sfidë në Shqipëri, ndaj së cilës përgjigja institucionale duhet të forcohet. Prej vitesh, duke punuar dhe advokuar për barazinë gjinore, lehtësimin e dhunës në familje dhe me bazë gjinore, fuqizimin social dhe ekonomik të grave dhe vajzave në veçanti, dhe koordinimin e veprimeve të mëtejshme mbi punësimin e grave dhe vajzave, janë adresuar aspekte mbi këndvështrime të ndryshme dhe sipas ndikimit të njerëzimit. Pandemia globale e Covid-19 tronditi themelet e ekonomive në botë dhe Shqipëri, duke afektuar drejtpërsëdrejti ekonominë familjare. Zbatimi i të drejtave në punë të grave dhe vajzave u ndikua më tej nga rënia e ekonomisë, shkurtimi i vendeve të punës apo kushtet e vështirësuar për të vijuar punën. Cënimi i të drejtave në punë u evidentua më së shumti në ato biznese ku kushtet e punës ishin të limituara ose pak të respektueshme.

Diskriminimi gjinor në punë është tashmë një nga prioritetet e mëdha për t'u adresuar drejt dhe shpejt në mënyrë që të sigurohet puna e denjë sidomos për gratë dhe vajzat.

Duke theksuar rëndësinë e advokimit për të nxitur veprime kundër diskriminimit me bazë gjinore në punë nga shoqëria civile, një qasje pilote u konceptua nga Qendra e Zhvillimit të Komunitar "Sot për të Ardhmen" nën drejtimin e Rrjetit të Grave të Kosovës dhe në partneritet me Qendrën Aleanca Gjinore për Zhvillim, si një praktikë e reagimit dhe koordinimit institucional ndaj diskriminimit me bazë gjinore në punë, në rajonin e Lezhës, në mënyrë që të krijohet një bazë informacioni për veprimet e mëtejshme.

"Çështjet e diskriminimit me bazë gjinore në punë mbeten të ndjeshme dhe paraqesin shumë sfida në identifikim dhe raportim, të thelluara dhe më tej në kushtet pandemike / post-pandemike. Përpjekjet tona si shoqëri civile nuk janë vetëm të kontribuojmë në përmirësimin e cilësisë së jetës për komunitetet dhe qytetarët, por gjithashtu për të inkurajuar dhe advokuar që institucionet tona të maksimizojnë shërbimet e tyre, në mënyrë që korniza ligjore t'i përgjigjet nevojave të popullatës dhe zbatueshmëria e saj të jetë cilësore. Në këtë kontekst, nxitja e reagimit dhe koordinimit institucional në mbrojtjen ndaj diskriminimit gjinor në punë, mbetet një prioritet i veçantë." - Znj. Fabiola Laço Egro, Drejtore Ekzekutive e QZHK "Sot për të Ardhmen".

Aksioni i advokimit synoi të bashkonte në një Komitet Ad-hoc, institucionet lokale dhe rajonale dhe Bashkinë Lezhë për të nxitur ndërveprim drejt shkëmbimeve të informacionit dhe koordinimit të veprimeve të përbashkëta për lehtësimin e rasteve të diskriminimit me bazë gjinore në punë në Lezhë, me mbështetjen e Komisionerit për Mbrojtjen nga diskriminimi.

Koordinimi i anëtarëve të komitetit Ad-hoc solli njohuri, diskutim dhe rekomandime për përmirësimin dhe forcimin e mëtejshëm të përgjigjes institucionale, të cilat u diskutuan në një format tre-dimensional të tryezës së rrumbullakët, forum dhe diskutim në internet, me përfaqësues nga institucionet qendrore, rajonale dhe lokale, qeveria qendrore dhe lokale, shoqëria civile, sektori privat, aktivistet e grave dhe vajzave.

Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Avokati i Popullit, vlerësuan praktikën e mira të zbatuara gjatë projektit dhe shprehën angazhimin për të punuar për zbatimin e rekomandimeve dhe gjetjeve nga projekti dhe komiteti.

"Reagimi ndërmjet institucioneve, anëtarëve të këtij Komiteti dhe Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi është intensifikuar me koordinim dhe ndërtim të kapaciteteve". Z. Robert Gajda, Komisioner për Mbrojtjen nga Diskriminimi.

Komiteti Ad-hoc vepron si një organ këshillimor i subjekteve që lidhen drejtpërdrejt me aspektet sociale dhe të punësimit, aspektet gjinore dhe trajtimin e pabarazive, si dhe i subjekteve /entiteteve të përfshirë në rritjen e punësimit dhe praktikave të punës ose mbrojtjen e të drejtave të njeriut si Bashkia, Zyra e Punës, Inspektorati Shtetëror i Punës, Shërbimi Social, OJQ-të e shoqërisë civile, biznese dhe shkolla profesionale "Kolin Gjoka" Lezhë.

Komiteti ka zhvilluar dhe po përdor një format më të thjeshtë të raportimit që mund të plotësohet në një formë anonime dhe që mund të ndihmojë të gjitha rastet kur diskriminimi në punë nuk raportohet për shkak të frikës nga pasojat e mundshme.

Me angazhimin aktiv të aktorëve dhe duke trumpetuar vizionin "Të punoj në një mjedis pune të denjë" në Bashkinë Lezhë, kjo praktikë parashtroi një model pjesëmarrës dhe gjithëpërfshirës për të adresuar situatën e diskriminimit në punë për gratë dhe vajzat.

HYRJE

Studime të ndryshme raportojnë se gratë në Shqipëri hasin vështirësi më të mëdha se burrat gjatë ballafaqimit me tregun e punës. Ato punojnë me orë të zgjatura dhe më shumë se burrat, dhe kanë gjithashtu më shumë orë të papaguara se ata. Mjaft gra dhe vajza hasin diskriminim gjinor gjatë perpjekjeve për t'u punësuar ose dhe në vendin e punës. Ndërsa, statistikat flasin për një përqendrim të hendeut gjinor të pagave nga 6.3% në 2016 në 10.5% në 2017. autoritetet tregojnë se kanë shtuar përpjekjet duke forcuar ligjet, në drejtim të nxitjes së punësimit dhe formimit profesional dhe mendojnë se ende ka punë për të bërë, kryesisht për krijimin e lehtësirave për gratë në zonat rurale si dhe në forcimin e masave për kompanitë private që abuzojnë me punën e grave.

Gjithashtu, të dhënat e Raportit “Diskriminimi me Bazë Gjinore në Punë në Shqipëri”¹⁾ flasin për një nivel të ulët të informacionit mbi barazinë gjinore dhe diskriminimin gjinor në punë që në procesin e rekrutimit, si dhe kushtet jo të mira të punës, pagat e ulëta dhe shkëlja e të drejtës për leje dhe pushim janë disa nga problematikat e ngritura nga vajzat dhe gratë e papuna dhe të punësuar.

Për të adresuar çështjen e diskriminimit me bazë gjinore në punë, QZHK Sot për të ardhmen, për një periudhë një vjeçare ka zbatuar projektin “Advokimi për përmirësimin e reagimit institucional ndaj diskriminimit me bazë gjinore në punë nëpërmjet ndarjes së praktikës në Bashkinë Lezhë nëpërmjet krijimit dhe bashkëveprimit të Komitetit Ad-hoc ndaj diskriminimit në punë” të mbështetur nga Rrjeti i Grave të Kosovës në partneritet me Qendra Aleanca Gjinore për Zhvillim, me mbështetje Financiare nga Komisioni Evropian dhe bashkëfinancuar nga Agjencia Suedeze për Zhvillim Ndërkombëtar (Sida).

¹⁾“Diskriminimi me bazë gjinore në Punë në Shqipëri”, 2019, GADC

https://www.gadc.org.al/media/files/upload/GBD%20Labour%20Albania_AL.pdf

Synimi i projektit ishte advokimi dhe përmirësimi i reagimit institucional kundër diskriminimit në punë, nëpërmjet aplikimit të ndërhyrjes në bashkinë Lezhë dhe ndarjen e praktikës në nivel qendror. QZHK, Sot per Te Ardhmen ka përcaktuar qartazi dy objektiva specifike për të përmbushur qëllimin e projektit, përkatësisht:

Krijimin e një i praktike/modeli për përmirësim e reagimit institucional, nëpërmjet krijimit të një komitetit ad-hoc në Lezhë që do të ketë si qëllim mbrojtjen nga diskriminimi me bazë gjinore në punë dhe forcimi i kapaciteteve të koordimit dhe reagimit institucional.

Rritjen e vetëdijes qytetare dhe institucionale për kornizën ligjore ekzistuese, raportimin dhe institucionalizimin e trajnimeve specifike kundër diskriminimit në punë dhe me bazë gjinore.

Për të përmbushur objektivën e parë janë parashikuar dy aktivitete kryesore. Aktiviteti i parë konsiston në krijimin e një komiteti ad-hoc në Bashkinë e Lezhës me qëllim mbrojtjen nga diskriminimi në punë. Krijimi i këtij komiteti paraprihet nga zhvillimi i disa takimeve informuese dhe koordinuese me aktorë publikë dhe privat në Bashkinë e Lezhës si Shërbimin Social, Shërbimin e Punësimit, Policia, Shkollën Profesionale “Kolin Gjoka”, dhe disa prej partnerëve socialë dhe të sektorit të biznesit që janë sensitivë dhe kanë rol institucional dhe programatik në qasjen kundër diskriminimit në punë.

Aktiviteti i dytë që shërben në përmbushjen e objektivit është rritja e kapaciteteve të anëtarëve të komitetit ad-hoc për adresimin, raportimin, koordinimin dhe menaxhimin e rasteve të diskriminimit në punë. Ky parashikohet të realizohet nëpërmjet zhvillimit të seminareve, të cilat do të shërbejnë që anëtarët e grupit të hartojnë dokumentet për mirëfunksionimin e komitetit.

Objektivi i dytë adresohet, gjithashtu, nëpërmjet dy aktiviteteve kryesore përkatësisht: Krijimin e masave dhe nxjerrjen e rekomandimeve nga praktika për diskriminimin në punë dhe parashikon përgatitjen e një formulari online i cili do të jetë i aksesueshëm dhe mund të raportohet dhe duke ruajtur anonimin e denoncuesit. Krahas formularit, komiteti koordinon planet dhe veprimtarinë e institucioneve për nxjerrë nevojat dhe për të bërë vlerësimin për harmonizimin më të mirë të kornizës ligjore etj., dhe;

Organizimin dhe zhvillimin e një tryeze të rrumbullakët në nivel qendror për ndarjen e praktikës dhe dhënien e rekomandimeve për përmirësimin e reagimit institucional ndaj diskriminimit me bazë gjinore në punë.

Bazuar në vlerësimin paraprak nga aktiviteti 2.1 dhe një takim koordinues me institucionet qendrore, do të hartohet raporti mbi praktikën i cili do të përmbajë dhe set rekomandimesh për përmirësimin e reagimit institucional ndaj diskriminimit me bazë gjinore në punë, duke u bazuar në zbatimin e praktikës/modelit në bashkinë Lezhë.

Tryeza e rrumbullakët synon të advokojë në nivel qendror përkatësisht me Ministrinë e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Shërbimi Kombëtar i Punësimit, Komisioneri kundër Diskriminimit dhe bashkëpunimin me organizata të shoqërisë civile të angazhuara në këtë veprimtari. Tryeza do të sjellë pranë këtyre aktorëve praktikën/modelin në bashkinë Lezhë dhe nëpërmjet kësaj praktike do të paraqiten dhe rekomandimet për:

- a) harmonizimin më të mirë të kornizës ligjore ku është e mundur dhe rritja e dialogut social mes qytetarëve dhe institucioneve për kornizën ekzistuese ligjore dhe për raportimin e diskriminimit.
- b) Institucionalizimin e trajnimit mbi diskriminimin me bazë gjinore në lidhje me punën për institucionet përgjegjëse, përfshirë temat në lidhje me barazinë gjinore dhe ngacmimin seksual, në mënyrë që ata ta zbatojnë më mirë kornizën ligjore.

Tryeza do të synojë që Ministria dhe shërbimi kombëtar i punësimit të marrin në konsideratë nevojën për të përmirësuar reagimin institucional dhe të angazhohen që të ketë një vëmendje mbi çështjen në fjalë duke ofruar bashkëpunimin institucional për përmirësimin e kuadrit ligjor dhe zbatueshmërisë mbi të drejtat e grave në punë.

Institucionet dhe aktorët kryesorë të përfshirë në këtë iniciativë janë: Drejtorja e Shërbimeve Sociale Lezhë; Drejtoria Rajonale e Shërbimit Social Shtetëror; Inspektorati i Punës Lezhë; Komisioneri për mbrojtjen nga diskriminimi; Shkolla Profesionale "Kolin Gjoka" dhe dy biznese domethënëse në bashkinë Lezhë përkatësisht Agro-turizëm "Mrizi i Zanave" dhe sipërmarrja femërore "Big Premium".

Qëllimi i këtij vlerësimi është të masë dhe përcaktojë nivelin e zbatimit të aktiviteteve përmbushjes së objektivave dhe zhvillimin e impaktit dhe qëndrueshmërisë së ndërhyrjes dhe gjenerojë rekomandime për qëndrueshmërinë dhe vijueshmërinë.

Objektivat e vlerësimit konsistojnë në:

Analizën e zhvillimit të aktiviteteve të projektit në drejtim të burimeve të përdorura, kohën e zhvillimit dhe dokumentimin e tij.

Të identifikojë dhe analizojë në terma sasiorë dhe cilësorë nivelin e përmbushjes së objektivave të parashikuara në projekt.

Të masë dhe analizojë efektin dhe ndikimin e ndërhyrjes të komitetit ad – hoc dhe mënyrën e funksionimit të tij për të adresuar çështjet e diskriminimit në punë, në Bashkinë Lezhë.

METODOLOGJIA

Për të përmbushur objektivat dhe qëllimin e vlerësimit u përdorën të dhëna parësore dhe dytësore. Të dhënat parësore u mblodhën nëpërmjet intervistave me 6 nga aktorët e përfshirë në projekt, stafin e projektit dhe 4 pjesëmarrës në aktivitete të ndryshme të projektit.

Të dhënat dytësore u siguruan nëpërmjet hulumtimit të dokumentacionit të ndryshëm të realizuar gjatë kohështirjes së projektit si axhenda të aktiviteteve, lista e pjesëmarrësve, materialet e seminareve, planet e punës dhe templatet e përgatitura për mirëfunksionimin e Komitetit AD-Hoc.

Pjesëmarrja e subjekteve në vlerësim u zhvillua në mënyrë të qëllimshme dhe rastësore. Pas njohjes dhe analizës së projektit dhe gjithë materialet mbështetëse së pari u identifikuan aktorët kryesorë, të cilët u përcaktuan nga pesha dhe rëndësia e rezultatit dhe impaktit të projektit. Përkatësisht 3 nga përfaqësuesit e Komitetit Ad-Hoc të cilët do të garantojnë vijueshmërinë e funksionimit të tij. Dy nga ekspertët e përfshirë në aktivitetet për rritjen e kapaciteteve dhe një përfaqësues nga sektori privat si sektori që zotëron numrin më të madh të grave të punësuar. Ndërsa tre përfaqësues u zgjidhën në mënyrë të rastësishme nga lista e pjesëmarrësve në aktiviteteve, përkatësisht numrit 1, 5 dhe 15.

Ndërsa për hulumtimin e dokumentacionit u realizua analiza e përmbajtjes. U identifikua nëse temat, përmbajtja e tyre dhe formimi i ekspertëve ishin në përputhje me termat e referencave, aktivitetet, objektivat dhe qëllimin e projektit. Nëse dokumentet e prodhuara ishin në harmoni me objektivat dhe nëse adresonin çështjet e nevojshme. Gjthashtu, nëse template e hartuara kishin kaluar në një proces diskutimi, konsultimi të gjerë dhe pilotimi.

"Kur Bashkia e Lezhës u ftua të ishte pjesë e këtij Komiteti Ad-hoc, u diskutua se çfarë mund të bëhet më shumë për të mbështetur përgjigjen institucionale për mbrojtjen nga diskriminimi gjinor në punë. Ishte e qartë se shkëmbimi i informacioni dhe mënyra se si ne mund të kombinojmë veprimet ishte një kontribut i shkëlqyeshëm për Bashkinë dhe Drejtorinë tonë. Ne kemi nxitur diskriminimin pozitiv si një masë për rritjen e punësimit të grave dhe vajzave, megjithatë zbatimi i kësaj mase, për shembull duhet të monitorohet dhe nevojiten informacione për punësimin e tyre të mëtejshëm" – znj. Marta Prendi, Drejtorja e Shërbimeve Sociale të Bashkisë Lezhë.

for Women's Labour Rights

për të Punë

KOMITETI AD-HOC LEZHË

Komiteti Ad-hoc Lezhë për përmirësimin e koordinimit institucional ndaj diskriminimit gjinor në punë është grup këshillimor gjithëpërfshirës, i përbërë nga Bashkia Lezhë si qeverisje lokale, institucione publike dhe shtetërore rajonale dhe lokale, entitete të sektorit privat dhe shoqërisë civile që operojnë në fushat e punësimit, arsimit, shërbimeve publike e private dhe mbrojtjes së të drejtave të njeriut dhe çështjeve gjinore.

Komiteti Ad-hoc Lezhë funksionon si trup këshillimor në bazë të vullnetit të mirë, me qëllim koordinimin, bashkërendimin e punës së anëtarëve të tij dhe ndërmarrjen e nismave të përbashkëta për mbrojtjen nga diskriminimi në punë dhe me bazë gjinore në Bashkinë Lezhë. Fokusi i veprimtarisë së komitetit Ad-hoc përqëndrohet në zbatueshmërinë e ligjit 10 221 dt. 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi” dhe koordinimin ndër-institucional dhe me Komisionerin për Mbrojtjen nga Diskriminimi, i cili është autoriteti përgjegjës, që siguron mbrojtjen efektive nga diskriminimi dhe nga çdo formë sjelljeje që nxit diskriminimin.

Qëllimi i këtij ligji është të sigurojë të drejtën e çdo personi për barazi përpara ligjit dhe mbrojtje të barabartë nga ligji, barazi të shanseve dhe mundësive për të ushtruar të drejtat dhe liritë e individit si dhe mbrojtje efektive nga diskriminimi. Fushat kryesore në të cilat sigurohet kjo mbrojtje ligjore përfshijnë mbrojtjen nga diskriminimi në punësim si dhe gjatë periudhës së ushtrimit të marrëdhënieve të punës, në fushën e arsimit si dhe në fushën e ofrimit të të mirave dhe shërbimeve. Komiteti Ad-hoc ofron informim, këshillim dhe rekomandime gjatë angazhimit për harmonizimin e masave dhe veprimtarisë, si dhe kontribuon në promovimin, garantimin dhe respektimin e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, bazuar në parimet e barazisë, barazisë gjinore dhe mosdiskriminimit.

Komiteti Ad-hoc bashkëvepron dhe koordinon me Komisionerin për Mbrojtjen nga Diskriminimi, Avokatin e Popullit, parlamentarë/e dhe grupe interesi dhe advokimi për të drejtat e grave, të drejtat në punë, respektimin e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, dhe harmonizimin dhe koordinimin institucional në zbatim të kuadrit ligjor e konventave respektive.

Komiteti Ad-hoc është i përbërë nga anëtarë institucionalë dhe entitete të lidhur drejtpërsëdrejti me aspektet sociale dhe të punësimit, me aspektet gjinore dhe të trajtimit të pabarazive, si dhe të përfshira në rritjen e punësimit dhe praktikave në punë apo mbrojtjes së të drejtave të njeriut: 1. Bashkia Lezhë, 2. Inspektoriati Shtetëror i Punës Lezhë, 3. Drejtoria Vendore e Policisë së Shtetit Lezhë, 4. Drejtoria Rajonale e Punësimit Lezhë, 5. Drejtoria Rajonale e Shërbimeve Sociale Lezhë, 6. Shkolla Profesionale “Kolin Gjoka” Lezhë, 7. QZHK “Sot për të Ardhmen” ORG, 8. H.A.N.A ORG, 9. “Big Premium” Sh.p.k.

Qëllimi

Qëllimi i komitetit Ad-hoc është këshillimi, koordinimi dhe dhënia e rekomandimeve / praktikave të mira në drejtim të përmirësimit të reagimit dhe koordinimit institucional për:

1. Adresimin, raportimin dhe marrjen e masave për eliminimin e formave të diskriminimit në punë si dhe nxitjen e ndërgjegjësimit qytetar për të raportuar.
2. Aktivizimin dhe të institucioneve të tjera përgjegjëse për adresimin e rasteve, shkëmbimin e informacionit si dhe për vijimësinë e reagimit dhe koordinimit institucional kundër diskriminimit në punë e me bazë gjinore.
3. Koordinimin me Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi për advokimin në nivel qendror mbi aspekte dhe çështje të lidhura me:
 - harmonizimin më të mirë të kornizës ligjore ku është e mundur dhe dialogun social mes qytetarëve dhe institucioneve për kornizën ekzistuese ligjore dhe për raportimin e diskriminimit.
 - Institucionalizimin e trajnimit mbi diskriminimin me bazë gjinore në lidhje me punën për institucionet përgjegjëse, përfshirë temat në lidhje me barazinë gjinore dhe ngacmimin seksual, në mënyrë që ata ta zbatojnë më mirë kornizën ligjore.

Format e koordinimit dhe bashkëpunimit

1. Zhvillimin e një dialogu të rregullt ndër-institucional dhe social për çështjet e diskriminimit në fushën e punësimit dhe gjinisë.
2. Ndarjen e praktikave, këshillimin dhe koordinimin në evidentimin dhe parandalimin e diskriminimit apo çdo forme sjelljeje që nxit diskriminimin.
3. Nxitjen dhe marrjen e masave për sensibilizimin dhe ndërgjegjësimin e publikut, punëmarrës/punëdhënës për çështjet e mosdiskriminimit, për të drejtën e mbrojtjes nga diskriminimi dhe mjetet ligjore të disponueshme.
4. Përfshirjen në aktivitetet ndërgjegjësuere të institucioneve/partnerëve dhe tema që lidhen drejtpërsëdrejti me diskriminimin në punë siç janë pabarazia gjinore dhe diskriminimi gjinore.

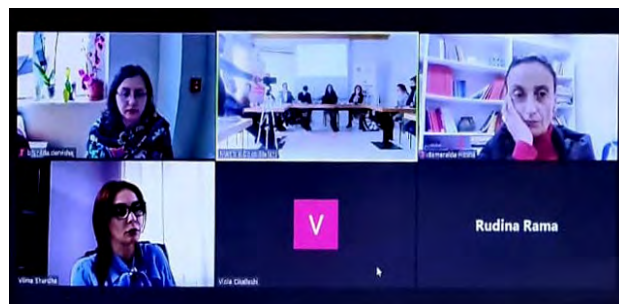
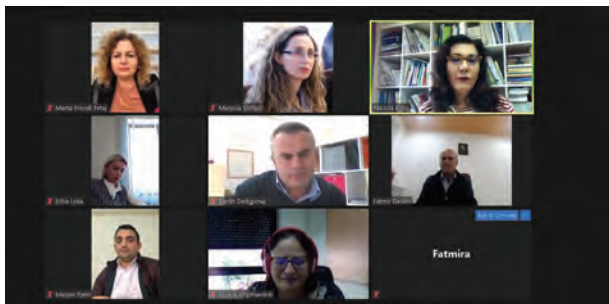
5. Koordinimit të përbashkët për raportimin online të rasteve të diskriminimit në punë dhe me bazë gjinore.
6. Bashkërendim në shkëmbimin e informacionit, statistikave dhe nevojave për trajnim mbi ështje dhe trajtim të rasteve të diskriminimit gjinor dhe në punë/arsim, barazisë gjinore dhe ngacmimit seksual në mënyrë që të zbatohet sa më mirë kuadri ligjor në përputhje me konventat dhe parimet universale të të drejtave të njeriut.
7. Marrjen pjesë në takime dhe aktivitete që promovojnë ështje të barazisë gjinore dhe të mbrojtjes së të drejtave në punë, sigurisë dhe shëndetit në vendin e punës, trajtimit të barabartë, punësimit të rregullt, respektimin e kodit të punës, praktikat e mira, arsimin drejt punësimit formal.
8. Dhënien e rekomandimeve dhe advokim për përmirësim të mekanizmave të informimit, zbatimit, koordinimit, referimit dhe ndërgjegjësimit për ështje të diskriminimit në punë dhe gjinor gjatë veprimtarisë institucionale të organeve kompetente shtetërore, publike dhe të qeverisjes lokale dhe qendrore.

Përfundimtare

Komiteti Ad-hoc është grup këshillimor dhe si i tillë bazohet në vullnetin e lirë dhe mirëkuptimin e institucioneve për t'u koordinuar në përputhje me bazën ligjore përkatëse institucionale, si mekanizëm koordinues për trajtimin e ështjeve të diskriminimit dhe sjelljen e praktikave të mira ndër-institucionale në këtë drejtim. Si i tillë, angazhimi në komitet është në nivel koordinimi dhe advokimi, si dhe çdo ështje apo mosmarrëveshje trajtohet me mirëkuptim mes anëtarëve.

Komiteti ka zhvilluar dhe po përdor një format më të thjeshtë të raportimit që mund të plotësohet në një formë anonime që mund të ndihmojë të gjitha rastet kur diskriminimi në punë nuk raportohet për shkak të frikës nga pasojat e mundshme.

[Formular Raportimi të diskriminimit në punë dhe me bazë gjinore.](#)

KONKLUZIONE DHE REKOMANDIME

Koordinimi i anëtarëve të komitetit Ad-hoc u realizua me një metodologji pjesëmarrëse dhe gjithëpërfshirëse, e cila u mbështet në një debat konstruktiv dhe bëri të mundur njohjen dhe bashkëpunimin ndërinstytucional, vullnetin për t'u përfshirë dhe ndërvepruar. Gjatë veprimtarisë komiteti Ad-hoc gjeneroi rekomandime konkrete për përmirësimin dhe forcimin e mëtejshëm të përgjigjes institucionale, të cilat u diskutuan në një format tre-dimensional të tryezës së rrumbullakët, forumit dhe takimit online me përfaqësues nga institucionet qendrore, rajonale dhe lokale, qeveria qendrore dhe lokale, shoqëria civile, sektori privat, aktivistet e grave dhe vajzave.

"Cilësia e punës sonë është rritur përmes informacionit, shkëmbimit dhe kompletimit të praktikave të punës dhe mbështetjes nga institucionet e tjera. Inspektimet në terren u rritën, ndërsa trajtimi i 7 rasteve të diskriminimit në punë pati dhe kontributin dhe njohuritë teknike nga anëtarët e tjerë të komitetit, si dhe mbi mbështetjen e mëtejshme për ri-integrim." – znj. Olgreta Kocaj, Inspektorati i Punës dhe Shërbimeve Sociale Lezhë.

Institucionet qendrore si Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi dhe Avokati i Popullit, vlerësuan praktikën e mira të zbatuara gjatë projektit, strategjinë e përdorur dhe shprehën angazhimin për të punuar për zbatimin e rekomandimeve dhe gjetjeve nga projekti dhe komiteti.

"Reagimi ndërmjet institucioneve, anëtarëve të këtij Komiteti dhe Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi është intensifikuar me koordinim dhe ndërtim të kapaciteteve". - z. Robert Gajda, Komisioner për Mbrojtjen nga Diskriminimi.

Përfaqësuesit e institucioneve dhe qeverisjes vendore të Lezhës përshendetën fort iniciativën, demonstruan një angazhim proaktiv dhe u përfshinë në këtë praktikë pilot mbi përgjigjen institucionale, edhe për lehtësimin e efekteve negative të Covid-19 dhe post Covid-19.

"Ne kemi pasur një kohë të vështirë me tërmetin e nëntorit 2019 dhe më pas për shkak të pandemisë Covid-19. Shumë gra dhe burra humbën punën e tyre. U shtuan taksat për të nxitur punësimin dhe ri-punësimin e tyre dhe shpërndarjen e pagave të luftës. Përmes këtij komiteti, Zyra e Punës ka koordinuar me Inspektoratin e Punës dhe Shërbimeve Sociale dhe institucione të tjera për zbatimin e Kodit të Punës, kushtet adekuate të punës, masat mbrojtëse për të mbrojtur punëtorët nga çdo lloj diskriminimi në punë " – z. Fatmir Delishi, Shërbimi Rajonal i Punësimit Lezhë.

Anëtarët e komisionit nga sektori privat, theksuan përdorimin e informacionit të thjeshtë dhe të kuptueshëm për t'u vendosur në biznese për të gjithë punonjësit dhe gjithashtu trajnimin për punëdhënësit dhe departamentet e tyre të burimeve njerëzore.

"Jemi të hapur të bashkëpunojmë dhe të kontribuojmë sa mundemi në këtë iniciativë shumë të rëndësishme, madje e vlerësojmë shumë. Ne kemi si qëllim që punonjësit tanë dhe komuniteti ku ne ushtrojmë veprimtarinë të ketë besim dhe të na vlerësojë. Mendojmë që kjo duhet realizuar me informim dhe trajnim." – z. Altin Prenga, Agroturizëm "Mrizi i Zanave" dhe znj. Elona Ndrecaj, sipërmarrja "Big Premium".

Gjatë rrugëtimit të zbatimit praktik të projektit disa nga rekomandimet e gjeneruara janë si vijojnë:

1. Institucionet të angazhohen në mbledhjen e informacionit dhe statistikave të standardizuara, transparente, të qarta dhe të ndara në të dhëna gjinore por edhe duke siguruar që bazat e të dhënave të jenë të arritshme.
2. Rritjen e ndërveprimit institucional duke shkëmbyer dhe qarkulluar periodikisht informacione me të dhëna të përditësuara dhe të kryqëzuara nga disa burime institucionale (shërbimi punësimit, inspektoriat punës, shërbimi social, policia, etj)
3. Krijimin e një regjistri të përbashkët (database) mbi rastet e raportuara, të trajtuara dhe në proces.
4. Referim të ligjit dhe informacionit mbi mbrojtjen nga diskriminimi në faqet zyrtare institucionale (p.sh. Inspektoriat i punës)², në kuadër dhe të marrëveshjes së bashkëpunimit midis KMD dhe Inspektoriatit.
5. Përfshirjen e rolit koordinues për trajtimin e çështjeve të diskriminimit në punë dhe diskriminimit gjinor në institucionet përkatëse (person kontakti / kontakte)
6. Nxitjen e institucioneve qendrore të punojnë për një qasje të integruar të trajtimit të rasteve të diskriminimit në punë, sidomos të grave dhe vajzave duke përdorur protokolle pune dhe mekanizma ekzistues referimi si p.sh., MRDhF, në mënyrë që përtej trajtimit të diskriminimit, qasja e ndërhyrjes të ofrojë dhe aspektet e ri-integritit të rastit të trajtuar.
7. Hartimin e memorandumeve të bashkëpunimit (disa palësh si dhe midis institucioneve të nivelit qendror rajonal e vendor), shoqëruar me protokolle e grupe pune.
8. Ofrimin e trajnimeve të standardizuara dhe të institucionalizuara mbi diskriminimin me bazë gjinore në lidhje me punën për institucionet përgjegjëse, përfshirë temat në lidhje me barazinë gjinore dhe ngacmimin seksual, në mënyrë që institucionet të zbatojnë më mirë kornizën ligjore.
9. Ofrimin e trajnimeve mbi veprimtarinë, procedurat, mënyrën e ndërveprimit institucional për autoritetet/institucionet respektive që mbulojnë çështje dhe aspekte të diskriminimit gjinor apo në punë.

² <http://inspektoriatipunes.gov.al/sq/legjislacioni-ku-mbeshtet-inspektimiurdhera-vkm-ligje-rregullore/>

10. Përdorimin e qasjes së diskriminimit pozitiv në mënyrë të standardizuar dhe të institucionalizuar, bazuar në kapacitete të ngritura të institucioneve përgjegjëse mbi çështjet gjinore dhe të diskriminimit gjinor në vendin e punës.

11. Diskutim mbi opsionin alternativ të raportimit anonim të rasteve të diskriminimit gjinor në punë, në format të pranueshëm, nën kujdesin e KMD dhe rregullimi i mekanizmit ligjor të trajtimit të tij.

12. Përdorimin e formave të thjeshta të indicies, për të parandaluar hezitimin për të raportuar diskriminimin gjinor në punë si pasojë e frikës ndaj pasojave, si dhe përfshirjen e institucioneve që mbulojnë aspekte të ndryshme gjinore, të punësimit, të çështjeve sociale dhe subjekte/entitete të shoqërisë civile dhe sektorit privat në procese të parandalimit/ndërgjegjësimit/edukimit, raportimit, trajtimit dhe ri-integrimit.

13. Vëmendje më e madhe për ndërgjegjësim dhe edukim kundër diskriminimit me bazë gjinore në punë, duke përfshirë dhe sektorin privat si sektori më i madh i punësimit si dhe buxhetimi i veprimtarisë së institucioneve në këtë drejtim.

14. Përdorimin e informacionit të thjeshtë dhe të kuptueshëm për t'u vendosur në biznese për të gjithë punonjësit dhe gjithashtu trajnimin për punëdhënësit dhe departamentet e tyre të burimeve njerëzore.

15. Informimin e publikut të gjerë nëpërmjet emisioneve televizive në mediat lokale, ku të jenë të ftuar dhe të pranishëm anëtarët e komitetit ad-hoc, si dhe kur është e mundur të promovojnë ndërhyrjet e suksesshme.

ANEKSE

Link online

[Formular Raportimi të diskriminimit në punë dhe me bazë gjinore](#)

The screenshot shows the header of the reporting form. On the left is the European Union flag with the text "Financuar nga Bashkimi Evropian". On the right is the Swedish flag with the text "Bashkëpunuar nga Bashkëpunimi Suedez për Zonën". Below the flags is a large orange banner with a hand icon and the text "RAPORTO DISKRIMINIMIN NË PUNË DHE ME BAZË GJINORE". Below the banner are several small logos, including "Zëri i njeriut" and "Këshilli i Evropës". The main title of the form is "Formular Raportimi të diskriminimit në punë dhe me bazë gjinore", with a red asterisk and the word "Required" below it. The form has two main sections, each with a blue header: "Rasti i diskriminimit" and "Shkaku për të cilin pretendohet diskriminimi:". Each section contains a text input field with the placeholder "Your answer:".

Financuar nga
Bashkimi Evropian

Bashkëpunuar nga
Bashkëpunimi Suedez për Zonën

Sweden
Sverige

RAPORTO DISKRIMINIMIN NË PUNË DHE ME BAZË GJINORE

Formular Raportimi të diskriminimit në
punë dhe me bazë gjinore

* Required

Rasti i diskriminimit

Të dhëna për rastin për të cilin pretendohet diskriminimi: *

Your answer

Shkaku për të cilin pretendohet diskriminimi:

Your answer

Koha kur ka ndodhur diskriminimi:

Your answer

Vendi/Punëdhënësi ku ka ndodhur diskriminimi:

Your answer

A është raportuar diskriminimi në Institucion tjetër? *

☐ Po

☐ Jo

Nëse po, në cilin institucion, koha e raportimit, përgjigje nëse ka:

Your answer

[Back](#) [Next](#)

Page 2 of 3

Never submit passwords through Google Forms.

Formular Raportimi të diskriminimit në punë dhe me bazë gjinore

Kontakte

Komisioneri për Mbrojtjen ndaj Diskriminimit
Adresa: Rruga "Durrësit" (ish Ministria e Mjedisit), Tiranë
E-mail: info@kmd.al, Tel jeshil pa pagesë: 08000606

Bashkia Lezhë / Drejtoria Shërbimit Social
Adresa: Sheshi Gjergj Kastrioti, Lezhë 4501
Email: info@lezha.gov.al

Drejtoria Rajonale Lezhë e Inspektoriatit Shtetëror i Punës dhe Shërbimeve Sociale
Adresa: Lagjia "Besëlidhja" Rruga "Luigj Gurakuqi", Lezhë
Email: agim.shimaj@si.gov.al

Drejtoria Vendore e Policisë Lezhë / Koordinator kundër dhunës me bazë gjinore
Adresa: Lagjia "Besëlidhja" Rruga "Luigj Gurakuqi", Lezhë
Email: erba.leka@asp.gov.al

Drejtoria Rajonale Lezhë e Agjencisë Kombëtare të Punësimit dhe Aftësi
Adresa: L. Skenderbeg, Sheshi Gjergj Kastrioti, pas Pallatit të Kulturës, Kati I 3, Lezhë 4501
Email: info.lezhe@akpa.gov.al, Tel: 0215 2 2281

Drejtoria Rajonale Lezhë e Shërbimit Social Shtetëror
Adresa: Rruga Frang Bardhi, Lezhë, përballë Prefekturës, Lezhë 4501
Email: keler.sufja@sociale.gov.al

Shkolla Profesionale "Kolin Gjoka"
Adresa: Lagjia Besëlidhja, Rruga Kosova, Lezhë 4501
Email: kolin_gjokalezhe@yahoo.com

QZHK Sot për të Ardhmen
Adresa: Rr. Elbasanit, P. Abau, H.2, Ap.13 Tiranë
Email: info@cdc-tff.org, Tel jeshil pa pagesë: 08009888

Aleanca Gjinore për Zhvillim
Adresa: Abdyl Frasheri, P.10/1, Ap.3, Shk.1, Tirana, Albania
E-mail: info@qadc.org.al, Tel jeshil pa pagesë: 08001818

Back

Submit

Page 3 of 3

SHKURTESA

AP	Avokati i Popullit
BE	Bashkimi Evropian
DGJP	Diskriminimi gjinor në punë
BGJ	Barazia Gjinore
KMD	Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi
LBGJ	Ligji për Barazi Gjinore
LMD	Ligji për Mbrojtjen nga Diskriminimi
KP	Kodi i Punës
“Kolin Gjoka”	Shkolla Profesionale “Kolin Gjoka”
“Mrizi i Zanave”	Agro-turizëm “Mrizi i Zanave”
OSHC	Organizatë e Shoqërisë Civile
Policia Lezhë	Drejtoria Vendore e Policisë Lezhë
QAGjZh	Qendra Aleanca Gjinore për Zhvillim
QZHK	Qendra për Zhvillim Komunitar “Sot për të Ardhmen”
RrGK	Rrjeti i Grave të Kosovës
SIDA	Agjencia Suedeze për Zhvillim Ndërkombëtar
DSHS Bashkia Lezhë	Drejtoria e Shërbimeve Sociale në Bashkinë Lezhë
DR Inspektoriati Lezhë	Drejtoria e Rajonale Lezhë e Inspektoriatit Shtetëror i Punës dhe Shërbimeve Sociale
Shërbimi Social Lezhë	Drejtoria Rajonale Lezhë e Shërbimit Social Shtetëror
Zyra e Punës Lezhë	Drejtoria Rajonale Lezhë e Agjencisë Kombëtare të Punësimit dhe Aftësive

Rrjeti “Sot për të Ardhmen”, ka për qëllim:

- arritjen e kohezionit social, ekonomik, politik e kulturor duke priorizuar barazinë gjinore, nëpërmjet aplikimit të qëndrimeve dhe sjelljeve të reja liberale dhe demokratike,
- ndërmjetësimin që promovon bashkëjetesën dhe bashkëpunimin ndërmjet komuniteteve të ndryshme gjinore, moshore, etnike, kulturore, fetare, dhe
- forcimin në këto komunitete të vlerave të diversitetit, tolerancës, demokracisë dhe bashkëjetesës, unitetit social e barazisë gjinore,
- duke punuar për zbatimin e këtyre principeve nëpërmjet lobimit, advokacisë, e dhënies së praktikave më të mira të shërbimeve për komunitetet multietnike multikulturore, gratë, të rinjtë, fëmijët dhe moshën e tretë në nevojë.

Adresa

Lagjia 17, Rruga “Dalip Peza”,
Banesat sociale, Blloku 2, Durrës

Rr.Elbasanit, Pallatet Abau, Shk 2,
Ap. 11, Kati 6, Tiranë

Sheshi Tërbuni, Pukë, Shqipëri

Tel: +355 42 230 24 10

Rrjeti i reagimit kundër dhunës
Nr. i Gjellbër: 0800 98 88

E-mail: info@cdc-tff.org

Web: cdc-tff.org

 [https://www.facebook.com/
albaniancommunitycentre/](https://www.facebook.com/albaniancommunitycentre/)

Ky publikim është krijuar me mbështetje Financiare nga Komisioni Evropian dhe bashkëfinancuar nga Agjencia Suedeze për Zhvillim Ndërkombëtar (Sida). Përbajtja e këtij publikimi është vetëm përgjegjësi e Qendrës për Zhvillim Komunitar "Sot për të Ardhmen" në Shqipëri dhe në asnjë mënyrë nuk pasqyron qëndrimin zyrtar të Bashkimit Evropian apo Sida.